

BU SAYIDA:

AB - TÜRKİYE
AB – ÇİN
DIŞ İLİŞKİLER
GIDA GÜVENLİĞİ
ÇEVRE
ULAŞIM
REKABET
AVRUPA YATIRIM BANKASI

TUSIAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR

AVRUPA İŞDÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
BEIJING	tusiad.china@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş – Gamze Erdem Türkelli

AB - Türkiye

- Türkiye'nin AB Nezdinde Daimi Temsilcisi Büyükelçi Selim Yenel **Avrupa Parlamentosu** Dış İlişkiler Komisyonu'nun 19 Eylül tarihli "Suriye'deki Durum" başlıklı oturumunda bir konuşma gerçekleştirdi. Oturumda Büyükelçi Yenel'in yanı sıra AB Dış Faaliyetler Dairesi Kuzey Afrika, Orta Doğu, Irak ve İran ile ilişkilerden sorumlu direktörü Hagues Mingorelli de söz aldı. **Büyükelçi Selim Yenel** Suriye'de artan sivil kayıpların endişe verici olduğunu, bununla birlikte rejimin daha katılaştığını belirtti. Yenel, daha önceki örneklerle bakarak krizin bitiminde de etnik bölünmeler yaşanacağını gördüğünü, Türkiye'nin ise bölgede etnik ya da dinsel bir bölünme olmasını kesinlikle istemediğini öte yandan Suriye'de vurguladı. Yenel Türkiye'deki Suriyeli mülteci sayısının 90 bin'i aşmış durumda bulunduğunu, bu sayının bir noktada 120 bin'e ulaştığını ancak kamplarda kalan birçok kişinin Suriye'ye geri döndüğünü kaydetti. Yenel hâlihazırda 12 mülteci kampı bulunduğunu ve 4 tanesinin de yapım aşamasında olduğunu bildirdi. Yenel Suriye'de devam eden çatışmalara karşı eşgüdüm içinde bir uluslararası eylem oluşturulması için Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin adım atması gerektiğini ancak bunun gerçekleşmediğini vurguladı. Yenel komşu ülkeler olarak yerinden edilmiş Suriyeli mültecilerin yaklaşan kış süreci için ihtiyaçlarının karşılanmasına çalışıldığına, ancak sorunların sadece komşu ülkelerin çabalarıyla aşılamayacağına da dikkat çekti. [İnternet bağlantısı için](#)

AB – Çin

- AB ve Çin arasında 15. resmi zirvenin yanı sıra her iki tarafın iş dünyasını buluşturan **11. İş Zirvesi** gerçekleştirildi. Resmi zirvede liderler ekonomik ve mali konuların yanı sıra İran'ın nükleer programı ve Suriye dâhil olmak üzere dünyadaki siyasi gelişmeler hakkında görüş alışverişinde bulundu. Her iki zirveye de AB'yi temsilen AB Konseyi Başkanı Herman Van Rompuy, AB Komisyonu Başkanı José Manuel Barroso ve Çin Başbakanı Wen Jiabao katıldı. Resmi zirve sonrasında yapılan

basın toplantısında Van Rompuy ve Barroso Euro krizi ile ilgili desteği nedeniyle Çin Başbakanı'na teşekkürlerini sundular. Resmi zirve kapsamında AB ve Çin arasında yenilikçilik, uzay teknolojileri, tekel karşıtı yasal yaptırımlar ve düşük karbon programı konularındaki anlaşmaların da imzası gerçekleştirildi. AB ve Çin yenilikçilik, ar-ge ve uzay teknolojileri alanlarındaki işbirliğine özel bir önem veriyor. Ayrıca ikili bir yatırım anlaşması müzakerelerine bir an önce başlanması da iki tarafın her iki zirvede de vurguladığı konular arasında yer alıyor.

AB ve Çin arasındaki ilişkiler özellikle Wen Jiabao'nun görev yaptığı süre içinde büyük gelişme gösterdi. Wen Jiabao da bu konuya verdiği önemi İş Zirvesi'nde yaptığı konuşmasına vurgulayarak, Avrupa'ya 11 defa gelerek toplamda 10 resmi zirveye katıldığını ve 18 Avrupa ülkesini ziyaret ettiğini, bunun AB-Çin arasındaki ilişkileri güçlendirme konusundaki istek ve kararlılığından kaynaklandığını söyledi. AB'nin 2004'teki en büyük genişlemesi sonrasında Çin'in AB'nin genişlemesine ve bütünleşmesine destek verdiğini vurguladı. Wen Jiabao ayrıca AB-Çin ilişkilerinin stratejik öneme sahip olduğunu söyleyerek, sosyal sistem ve kültür farklılıklarına karşın iki taraf arasındaki ilişkinin bileşeninde birbirini tamamlayan unsurlar olduğunun altını çizdi. Jiabao ayrıca Çin'in ekonomik krizden çıkış çabalarında AB'ye (mali) desteğini sürdürmeye kararlı olduğunu söyledi.

AB-Çin arasındaki en önemli konular arasında ticaret büyük bir yer tutuyor. AB Çin'in en büyük ticaret ortağı; Çin ise AB'nin ikinci büyük ticaret ortağı durumunda bulunuyor. Çin ekonomisi geçtiğimiz yıl %9 büyüdü; büyüme rakamlarının bu şekilde devam etmesi durumunda önümüzdeki 5-10 yıl içerisinde Çin dünyanın en büyük ekonomisi haline gelebilecek. Çin ekonomisinin büyümesi ülkenin 2001'de Dünya Ticaret Örgütü'ne üye olması aşamasında ekonomisini dış dünyaya açmak üzere yaptığı reformlar sonrasında gerçekleşti. Çin ve AB ekonomileri arasında günümüzden 20 yıl önce neredeyse hiçbir ilişki bulunmazken 2011 yılına geldiğimizde aradaki toplam mal ticareti 428,3 milyar €'ya ulaştı. Hizmet ticaretinde ulaşılan rakam ise

42,6 milyar € düzeyinde ve ikili yatırım anlaşması sonrasında bu alanda da büyük ilerlemeler kaydedilmesi öngörüldü.

Çin'in yaptığı dış yatırımlardan AB'nin aldığı pay %1,4 düzeyinde. Buna karşın AB'nin dış yatırımlarının %20'si Çin istikametinde gerçekleşiyor. Tayvan, Hong Kong, ABD ve Japonya'dan sonra AB Çin'deki dış yatırımlar alanında 5.sırada yer alıyor. Öte yandan Çin ile iş ilişkileri söz konusu olduğunda yaşanan bazı sıkıntılar bulunduğu İş Zirvesi sırasında dile getirildi. Avrupalı şirketler özellikle fikri mülkiyet hakları konusunda Çin'de büyük güçlüklerle karşılaşmaya devam ettiklerini, kuralların saydam olmaması nedeniyle kural ihlali yapıp yapmadıkları konusunda bir türlü emin olamadıklarını belirttiler. Ayrıca Avrupalı şirketlerin Çin'de ürettikleri malları ihraç ederken %100 Çinli şirketler ile aynı şekilde ihracat finansmanı olanaklarından yararlanamadıklarını vurguladılar.

Avrupa Emisyon Ticareti Sistemi'ne atıfta bulunan havayolu şirketi temsilcisi ise küresel konular olan çevrenin korunması ve iklim değişikliğinin önlenmesi konularının küresel yaklaşımla ele alınması gerektiğine vurgu yaparak Çin'in de bu sistem içinde yer alması gerektiğine işaret etti.

Çin piyasasına erişimde yaşanan güçlükler de büyük ölçüde devam ediyor. Örneğin bankacılık, inşaat ve telekomünikasyon gibi sektörlerde hissedarlık limitleri olmaya devam ediyor. Yabancı hukuk şirketleri Çinli avukat istihdam edemediği gibi Çin dışından avukatların Çin'de yeterlilik ya da denklik sınavlarına girerek Çin'de çalışabilmelerini sağlayacak izinleri almalarına izin verilmiyor. Kamu mal alımlarına yabancı şirketlerin katılımı ise son derece kısıtlı düzeyde bulunuyor. Çin'in mal ithalatında Çin'e özel standartlar araması da yabancı şirketler açısından maliyetli sonuçlar doğuruyor. Bütün bunlara rağmen Çin yabancı şirketler açısından önemini korumaya devam ediyor.

- Avrupa Birliği ülkelerinden ve Çin'den **belediye başkanları** Brüksel'de bir araya gelerek AB-Çin arasındaki Sürdürülebilir Şehircilik işbirliği programı

kapsamında bir anlaşma imzaladı. Çevrenin sürdürülebilirliğini güvence altına alan bir büyüme modelini benimseyen bu girişim ile AB ve özellikle Çin'de şehirleşmenin giderek arttığına ve gerekli önlemlerin alınmaması halinde karşılaşılabilecek güçlükler dikkat çekiliyor. Hâlihazırda AB nüfusunun %75'i ve Çin nüfusunun %60'ı şehirlerde yaşıyor. Bu rakamların 2050 yılına gelindiğinde %30 daha da artacağı öngörüldü. AB e Çin iklim değişikliği ile mücadele, istihdam ve ekonomik büyümenin yanı sıra enerjinin verimli kullanılması gibi alanlarda işbirliği içinde olmayı hedefliyor. Bu nedenle de yerel makamlar arasında yakın bir işbirliği geliştirilmesi ve ortak projeler yürütülmesini sağlamak üzere söz konusu anlaşma imzalanmış bulunuyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Dış İlişkiler

- AB Komisyonu yayımladığı "Demokrasi ve sürdürülebilir kalkınmanın kökleri: AB dış ilişkilerinde sivil toplum ile bağlantılar" başlıklı yayında ortak ülkelerde **sivil toplum örgütlerine** daha fazla destek sağlamayı amaçladığını ortaya koydu. AB Komisyonu sivil toplum örgütlerinin etkin bağımsız kalkınma oyuncularını olabileceğini ve bu nedenle bu örgütlerin sosyal hizmetlerin ulaştırılmasında, şeffaflık ve iyi yönetim için savunuculukta ve politikalar geliştirilmesine destek olmada çalışmalarını etkin bir şekilde sürdürebilmeleri için sivil toplumun gelişmesine imkân sağlayacak şartların oluşmasının teşviki gerektiğini vurguluyor. AB bu kapsamda Arap Baharı'ndan sonra demokrasiye geçiş sürecinde olan ülkelerin yanı sıra dünya üzerindeki diğer ortak ülkelerde sivil toplumun gelişmesine destek veriyor.

Genişleme ve Komşu Ülkeler Politikası'ndan sorumlu AB Komiseri Stefan Füle'nin verdiği bilgiye göre AB 2013 yılına kadar komşu ülkelerde sivil toplumun gelişmesi için toplam 65 milyon €'dan fazla fon ayırmış bulunuyor. Komisyon tarafından hazırlanan yeni teklife göre AB ortak ülkelerdeki hükümetler ve kamu kuruluşlarıyla beraber çalışarak bu ülkelerde sivil toplumun çalışması için daha uygun, adil ve demokratik bir ortam oluşmasını

destekleyecek. AB Komisyonu bu kapsamda sivil toplum örgütleriyle ilişkilerin daha yoğunlaştırılması için, ortak ülkelerdeki AB Delegasyonları tarafından kullanılacak “AB Yol Haritaları” oluşturulmasını da öngörüyor. [Internet bağlantısı için](#)

Gıda Güvenliği

- Avrupa Adalet Divanı’nın kararı sonrasında doğal polenler ile ilgili kuralları belirlemek üzere AB Komisyonu bir taslak hazırladı. Dünya Ticaret Örgütü standartları ile uyumlu olmak üzere AB Komisyonu’nun önerisinde polen **balın** doğal bir bileşeni olarak kabul ediliyor; balın içeriğinde bulunan bir katkı maddesi olarak kabul edilmiyor. Avrupa Adalet Divanı bal ile ilgili yorumunda 2001 yılında oluşturulmuş bulunan bal yönergesine dayandırarak poleni balın içerik maddesi olarak ele almıştı. Ancak Komisyon’un önerisi poleni balın doğal bir bileşeni olarak tanımlayıp, kovan sahibinin bir müdahalesinden bağımsız bir şekilde arı kovanına arılar tarafından getirildiğini belirtiyor. Bu durumda da AB’nin gıda maddelerinin içeriği ile ilgili etiketlendirme kurallarının balı kapsamaması gerektiği ortaya konuluyor.

AB Komisyonu’nun yönerge üzerindeki değişiklik önerisinin Avrupa Adalet Divanı’nın genetiği değiştirilmiş polenlere genetiği değiştirilmiş organizmalar kurallarının uygulanması ile ilgili kararını etkilemesi söz konusu olmayacak. Adalet Divanı genetiği değiştirilmiş polen içeren balların ancak yönergeye göre yetkili makamın onayı ile mümkün olacağı yönünde karar vermişti.

Dünya bal üretiminin %13’ü (200 bin ton) Avrupa’da gerçekleştiriliyor. 33 bin ton ile İspanya bal üretiminde birinci sırada yer alırken bu ülkeyi İtalya, Macaristan, Romanya ve Portekiz izliyor. [Internet bağlantısı için](#)

Çevre

- Avrupa Çevre Ajansı’nın yayımladığı “Avrupa’da **Hava Kalitesi** - 2012” raporuna göre Avrupa’da şehirlerde yaşayan nüfusun 1/3’ünün toz, kir, is gibi

insan sağlığına zararlı tanecikleri (PM) solumak zorunda kalıyor. İnsan solunum yollarına yerleşerek sağlığa zarar veren bu tanecikler şehirlerde yaşayan nüfusu tehdide devam ediyor. Avrupa Çevre Ajansı’nın yayımladığı rapor geçtiğimiz yıllarda alınan önlemlere karşın Avrupa’da birçok yerde bu sorunun devam ettiğini ortaya koyuyor. Birçok AB ülkesinde havayı kirleten bu taneciklerin oranı izin verilen sınırların üzerinde olmaya devam ediyor. Hava kirliliğine neden olan unsurların Ulusal Salım Üst Sınırı Yönergesi’nde (2010) izin verilen sınırlar içerisinde olması gerekiyor. AB Komisyonu söz konusu yönergeyi paydaşların da katkısı ile yeniden gözden geçirmeyi hedefliyor. [Internet bağlantısı için](#)

Ulaşım

- Eurobarometre tarafından yapılan araştırmaya göre AB vatandaşlarının %71’i ulusal ve yerel **demiryolu** sistemlerinin **rekabete** açılmasını destekliyor. Hollanda ve Lüksemburg dışında tüm üye ülkelerde toplam destek %60’ı geçiyor. AB vatandaşlarının %78’i daha çok rekabetin yolcular için olumlu sonuçlar doğuracağı kanısında. Aynı araştırmamanın sonuçlarına göre AB vatandaşlarının sadece %46’sı demiryolu hizmetlerinin işleyişinden memnun bulunuyor. Memnuniyet seviyesi farklı üye ülkeler arasında ise ciddi farklılıklar gösteriyor. Finlandiya’da bu hizmetlerden memnun olanların oranı %67 iken, Bulgaristan’da bu oran sadece %18 seviyesinde bulunuyor. Memnuniyet özellikle orta ve güneydoğu Avrupa’da bulunan üye ülkelerde (Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Slovenya, Slovakya, Polonya, Romanya, Bulgaristan ve Yunanistan’da) düşük seviyelerde. AB vatandaşlarının %72’si artan rekabetin bilet fiyatları üzerinde olumlu etki yapacağını düşünüyor, %71’i hizmet kalitesinde, %70’i trenlerin rahatlığı ve temizliğinde, %68’i trenlerin sıklığında, %66’sı demiryolu şirketlerinin yönetiminde, %62’si de hizmet verilen istasyon ve istikametler konusunda olumlu değişiklikler olacağı görüşünü benimsiyor. AB Komisyonu’nun önümüzdeki aylarda açıklayacağı ve “4ncü Demiryolu Paketi” olarak adlandırılan yeni tedbirler paketinde tüm yolcu taşımacılığı yapılan demiryolu piyasalarını rekabete açma, Avrupa Demiryolu

Ajansı'nı güçlendirerek piyasaya açılma süresini kısaltma ve demiryolu altyapısının yönetimini, verimliliğini ve demiryollarında rekabeti artırma yolunda adımlar atması bekleniyor. [İnternet bağlantısı için](#)

Rekabet

- Çin ile AB arasında rekabetçilik ve tekelleşmeyi önleme alanında **işbirliği**ni artırmayı hedefleyen bir mutabakat imzalandı. Mutabakatı AB adına Dışişleri ve Güvenlik Politikası'ndan sorumlu AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Catherine Ashton, Çin adına ise Çin Ulusal Kalkınma ve Reform Komitesi Başkanı Zhang Ping ile Çin Devlet Sanayi ve Ticaret İdaresi Başkan Yardımcısı Fu Shuangjan imzaladı. Mutabakat kapsamında AB Komisyonu ile Çin'in tekel kurulmasını engellemeden sorumlu kurumlarından olan Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu ve Çin Devlet Sanayi ve Ticaret İdaresi işbirliği ve eşgüdümün güçlendirilmesi için bir çerçeve çiziliyor. Mutabakat karteller, diğer kısıtlayıcı anlaşmalar ve egemen piyasa konumlarının kötüye kullanılması alanlarında yasal düzenleme, uygulama ve teknik işbirliğini kapsıyor. Çin ve AB yeni işbirliği çerçevesinde rekabet alanındaki yasal düzenlemeler konusunda istişarelerde bulunacak ve rekabet soruşturmalarında gizli olmayan bilgileri karşılıklı olarak paylaşacak. [İnternet bağlantısı için](#)

Avrupa Yatırım Bankası

- Avrupa Yatırım Bankası (AYB) **Moldova**'nın başkenti Kişinev'in altyapısının yenilenmesi için Kişinev Belediyesi'ne 10,3 milyon € tutarında kredi sağlayacak. AYB kredisi başkent Kişinev'de toplam 14 kilometre uzunluğunda altı büyük caddenin yeniden inşasında, Kişinev merkezindeki ışıklandırma, trafik levha ve gereçlerinin çağdaştırılmasında kullanılacak. Proje kapsamında asfaltlar ve kaldırımlar yenilenecek, şehir merkezinde yeni yaya bölgeleri oluşturulacak, sokaklarda park yerleri tahsis edilecek ve su tahliyesi altyapısı yenilenecek. [İnternet bağlantısı için](#)

- AYB **Belçikalı** biyo-ecza firması UCB'ye merkezi sinir sisteminin şiddetli bozukluklarının tedavisi alanında yürüttüğü ar-ge programı için 250 milyon €'ya kadar finansman sağlayacak. Finansmanın ilk bölümü olan 150 milyon €'luk sözleşme imzalanmış bulunurken, geri kalan 100 milyon €'luk ek fon ise 2013 yılında sağlanacak. UCB firması tarafından finansman kullanılarak tedavisi alanında ilerleme kaydedilmesi planlanan rahatsızlıklar arasında epilepsi, Parkinson hastalığı, multipl skleroz, fibromiyalji, huzursuz bacak sendromu ve diyabetik nöropatik ağrı hastalığı bulunuyor. Yapılan ar-ge çalışmaları hastaların normal günlük yaşamları sürebilmesi için yenilikçi yeni ilaçların üretilmesi hedefini taşıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

- Avrupa Yatırım Bankası **Ukrayna**'nın UkrHydroEnergo Programı kapsamında hidroelektrik üretim tesislerini çağdaştırma çabalarına 200 milyon € tutarında kredi ile katkıda bulunacak. AYB'nin finanse ettiği bu proje ile Ukrayna'nın fosil yakıt tüketiminde ve dolayısıyla karbondioksit salımında azalma sağlanması planlanıyor. AYB'nin vereceği kredi ile Dnieper nehri üzerine geleneksel teknoloji ile inşa edilmiş 22 hidroelektrik güç ünitesi ve santralinin modernleşmesi sağlanacak. Bütün proje 980 MW kapasite düzeyinde. Proje ile mevcut santral ve sistemlerin işlerlik ömrü uzatılarak, üretim kapasitesi de %10 artırılabilecek. Ayrıca Ukrayna elektrik iletim sisteminin orta vadede Avrupa elektrik iletim sistemi ile senkronize olması için yapılacak hazırlıklar da bu proje kapsamında ele alınacak. Avrupa Yeniden Yapılandırma ve Kalkınma Bankası (EBRD) da projeye maddi katkı sağlayacak. [İnternet bağlantısı için](#)

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 24 Eylül, Genel İşler Konseyi
- 24 – 25 Eylül, Tarım ve Balıkçılık Konseyi
- 4 Ekim, İstihdam, Sosyal, Sağlık ve Tüketici İşleri Konseyi
- 8 Ekim, Eurogroup Toplantısı
- 9 Ekim, Ekonomi ve Mali İşler Konseyi
- 16 Ekim, Genel İşler Konseyi
- 18-19 Ekim, AB Liderler Zirvesi
- 25 Ekim, Çevre Konseyi

Konferanslar

- 25 Eylül, Ukraine's parliamentary elections: the final countdown, EPC, <http://www.epc.eu>
- 27 Eylül, The politicisation of migration in Europe, EPC, <http://www.epc.eu>
- 27 Eylül, ASEM: Still relevant after all these years?, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 27 Eylül, The politicisation of migration in Europe, EPC, <http://www.epc.eu>
- 3 Ekim, The Nagorno-Karabakh Conflict and the security of the frontline communities, EPC, <http://www.epc.eu>
- 8 Ekim, The economic situation in Greece: A view from the Commission, CEPS, <http://www.ceps.be>
- 11 Ekim, The State of Europe: Escaping the doldrums, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 12 Ekim, Renewable electricity beyond 2020: Finding the right policy package, CEPS, <http://www.ceps.be>
- 16 Ekim, Europe's industrial future: Keeping pace with the competition, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 18 Ekim, Capital Markets for Growth - 2012 ECMI Annual Conference, CEPS, <http://www.ceps.be>

- 18 Ekim, Iraq Energy Outlook: Policy measures for unleashing Iraq's untapped oil and natural gas potential, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org